

**Monitor Internationale
Studentenhuisvesting Utrecht**
International Student Housing Assistance

2019

Achter Sint-Pieter 25 3512 HR Utrecht
Tel. 030 253 6251 info@ishau.nl www.ishau.nl

Inhoudsopgave

Colofon	2
1. Voorwoord.....	3
2. Methode en data	4
2.1. Steekproefbeschrijving.....	4
3. Tevredenheid.....	6
4.1 Tevredenheid per verhuurder	7
4.2 Inzoomen op specifieke factor	8
4.3 Moeite met vinden accommodatie en huurprijs	9
5. Verhuurders, huurprijs en woonwensen.....	11
6. Conclusie	14
7. Referenties	15
8. Bijlage	15

Over deze uitgave

Monitor Internationale Studentenhuisvesting 2019 is een uitgave van International Student Housing Assistance (ISHA) te Utrecht. Het rapport is online verkrijgbaar via: [<http://www.ishau.nl/reports/>]. Op deze publicatie is de licentie CC BY-NC 4.0 van toepassing.

Het rapport *Monitor Internationale Studentenhuisvesting 2019* is geschreven door Thijs de Boer.

1. Voorwoord

In deze jaarlijkse monitor trachten wij als stichting ISHA de woonkwaliteit van internationale studenten in Utrecht beter in kaart te brengen. Er is een tekort van 8500 studentenwoningen in Utrecht en dat treft ook de internationale student: een groep met honderd procent vraag en een vaak nog beperkter aanbod dan de Nederlandse student. Ieder jaar komen er meer dan 3000 internationale studenten naar Utrecht; een deel van deze studenten heeft nog geen kamer als zij naar Utrecht komen, sommigen worden opgelicht met nepkamers, anderen betalen veel te veel huur en ervaren soms zelfs bizarre bedreigingen van hun huisbaas. Het is een schrijnende situatie waar verandering in moet komen. Deze monitor is gebaseerd op een enquête die tweemaal is uitgezet en erop gericht is de klachten en wensen van de vaak ongehoorde internationale student aan het licht te brengen.

Stichting ISHA zet zich in voor internationale studenten in Utrecht. In 2007 is ISHA (International Student Housing Assistance) opgericht. ISHA bestaat uit vertegenwoordigers van vier studentenorganisaties: BoKS, VIDUIS, ESN en BuddyGoDutch. BoKS is de koepelorganisatie voor huurders van de SSH, VIDUIS behartigt de belangen van alle Utrechtse studenten, ESN brengt internationale studenten in contact met elkaar en Nederlanders door middel van allerlei activiteiten en BuddyGoDutch matcht internationale studenten één op één met Nederlandse studenten. Sinds 2018 is ISHA een officiële stichting die zich richt op het huisvestingsprobleem van internationale studenten. Dit gebeurt op verschillende manieren: ISHA zet zich in voor meer en betere informatievoorziening voor internationale studenten over wonen in Utrecht, geeft gratis (juridisch) advies aan internationale studenten middels VIDUIS Rechtshulp, lobbyt voor meer en betaalbare studentenhuisvesting en onderhoudt goed contact met de onderwijsinstellingen en ondersteunt en adviseert waar nodig. Ook biedt ISHA ieder jaar internationale studenten de kans feedback of kritiek te geven over hun woonsituatie in Utrecht en de resultaten daarvan zijn te lezen in deze monitor.

Wij hopen dat deze monitor leidt tot meer besef van de schrijnende situatie waarin veel internationale studenten zich bevinden en een basis biedt om weer een nieuwe weg in te slaan voor de toekomst: een weg met nog hechtere samenwerking tussen de verschillende actoren zodat we samen dit probleem nog beter te lijf kunnen gaan.

Eef Brands
Benice Fey
Daphne Aarts
Hilco van Gelsdrop

VIDIUS
ESN
BuddyGoDutch
BoKS

Voorzitter
Secretaris
Penningmeester
Commissaris PR

2. Methode en data

De bevindingen in dit verslag komen voort uit een enquête die is verspreid onder internationale studenten in Utrecht. De enquête is opgesteld door de bestuursleden van ISHA en in samenwerking met haar partners. Het doel van de enquête is om een beeld te krijgen van de ervaringen van internationale studenten met betrekking tot hun huisvesting. De enquête bevat zowel open als gesloten vragen. In dit rapport worden de belangrijkste trends uit- en toegelicht. Waar mogelijk wordt gebruikt gemaakt van gegevens uit eerdere enquêtes om zodoende een beeld te geven van ontwikkelingen over tijd.

De enquête, in de vorm van een online vragenlijst, is verspreid onder zo veel mogelijk internationale studenten in Utrecht via de communicatiekanalen van ESN, BuddyGoDutch, VIDIOUS en SSH. Ook is een link naar de enquête gedeeld via sociale media. Gezien het feit dat gebruik is gemaakt van *purposive sampling* kan niet worden gegarandeerd dat de resultaten in dit rapport representatief zijn voor alle internationale studenten in Utrecht.

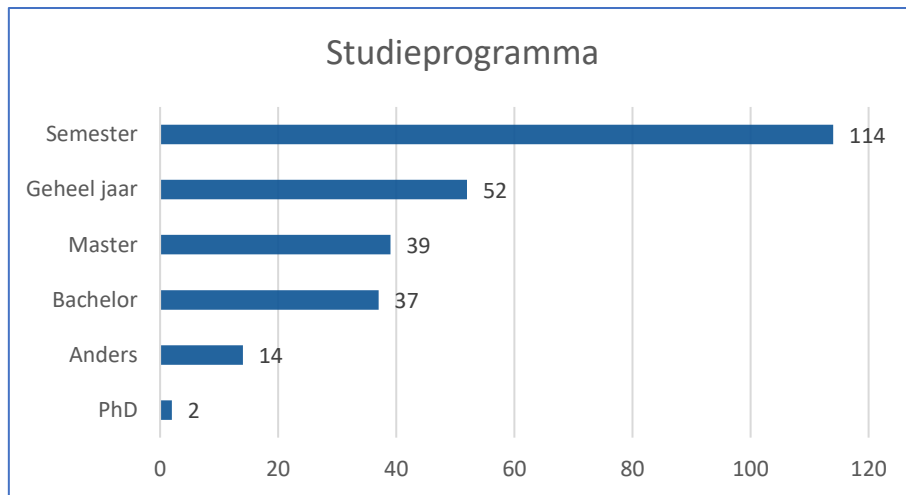
De enquête was open vanaf eind januari tot en met begin juni. In totaal hebben 259 internationale studenten de enquête ingevuld.¹ Dit zijn 6 internationale studenten minder dan in 2017-2018 maar 15 internationale studenten meer dan in 2016-2017.

2.1. Steekproefbeschrijving

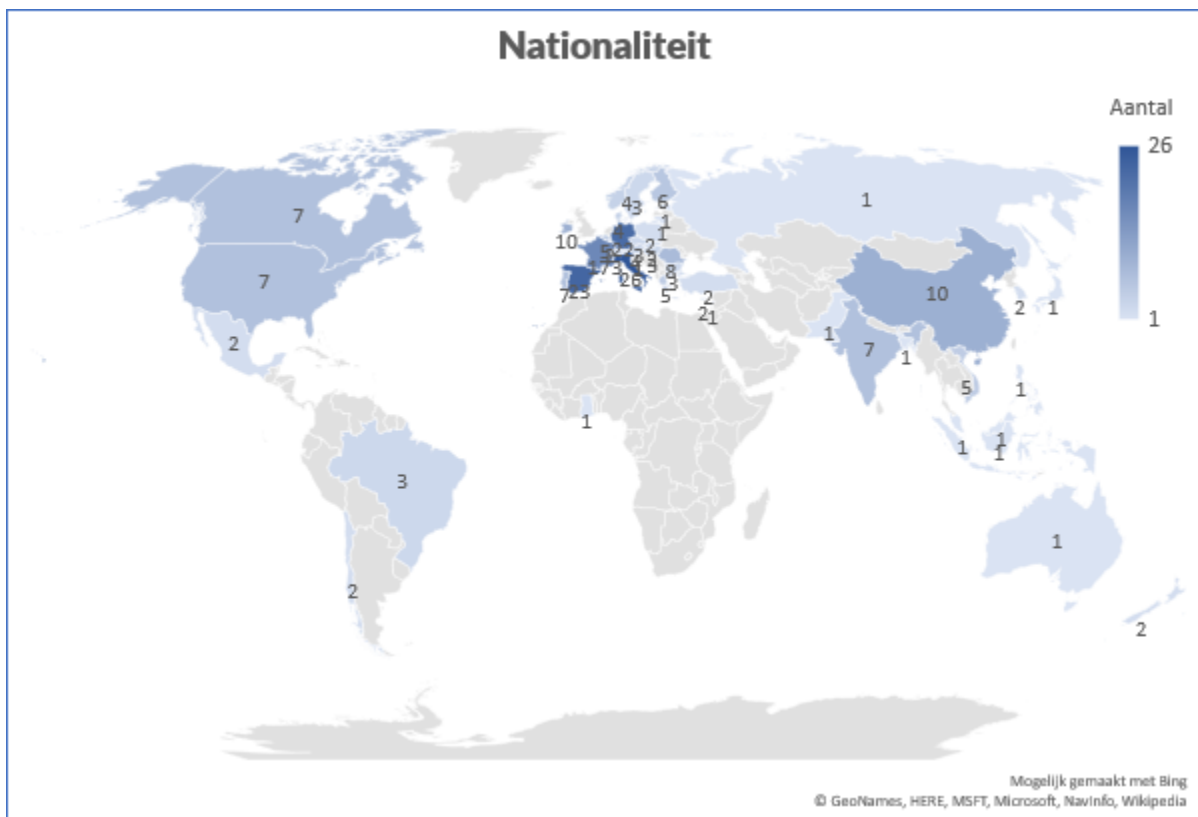
De leeftijd van de respondenten is 22,6 jaar (standaarddeviatie = 3,2).² Uitwisselingsstudenten zijn veruit in de meerderheid; 114 respondenten doen een uitwisseling van een semester en 52 respondenten doen een uitwisseling van een heel jaar. Het aantal respondenten dat een Bacheloropleiding (37) of Masteropleiding (39) volgt is ongeveer gelijk.

¹ Eén respondent is verwijderd uit de dataset vanwege onrealistische c.q. onmogelijke scores. De uiteindelijke dataset bestaat dus uit 258 respondenten.

² De standaarddeviatie of standaardafwijking geeft uitdrukking aan de spreiding. Een hogere standaarddeviatie geeft aan dat de datapunten gemiddeld genomen verder van het gemiddelde afliggen.

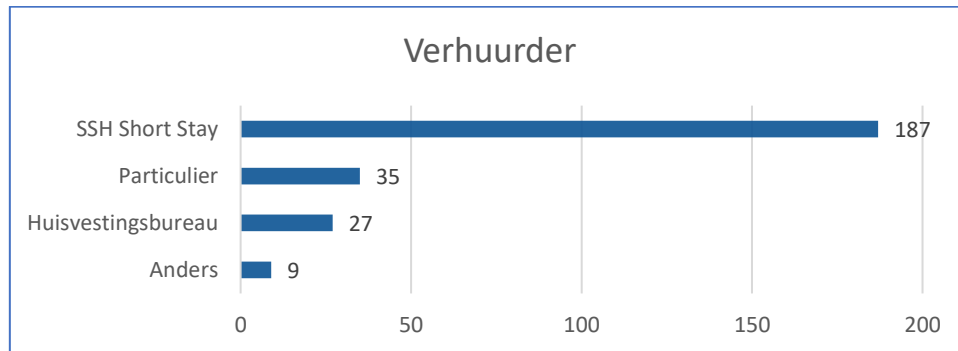

Waar komen de respondenten vandaan? De meeste respondenten komen uit Europese landen: 26 Italianen, 23 Spanjaarden, 22 Duitsers en 17 Fransen vullen de enquête in. Daarnaast zijn er 21 respondenten met een dubbele nationaliteit of waar geen gegevens van bekend waren. De meeste respondenten van buiten de EU kwamen uit China (10). Afrika is het slechtst vertegenwoordigd in de steekproef met slechts één iemand, namelijk iemand uit Ghana.

Bijna driekwart van de respondenten (72,5%) huurt een accommodatie via SSH Short Stay. Dit is zo'n tien procentpunt lager dan vorig jaar toen 85,5% van de respondenten huurder was bij SSH Short Stay.

Helaas zijn er geen betrouwbare gegevens beschikbaar wat betreft de verdeling van verhuurders in de gehele populatie - dat wil zeggen alle internationale studenten die in Utrecht studeren. Hierdoor kan niet worden vastgesteld in hoeverre de verdeling van verhuurders in de steekproef een correcte representatie is van de werkelijke verdeling.

3. Tevredenheid

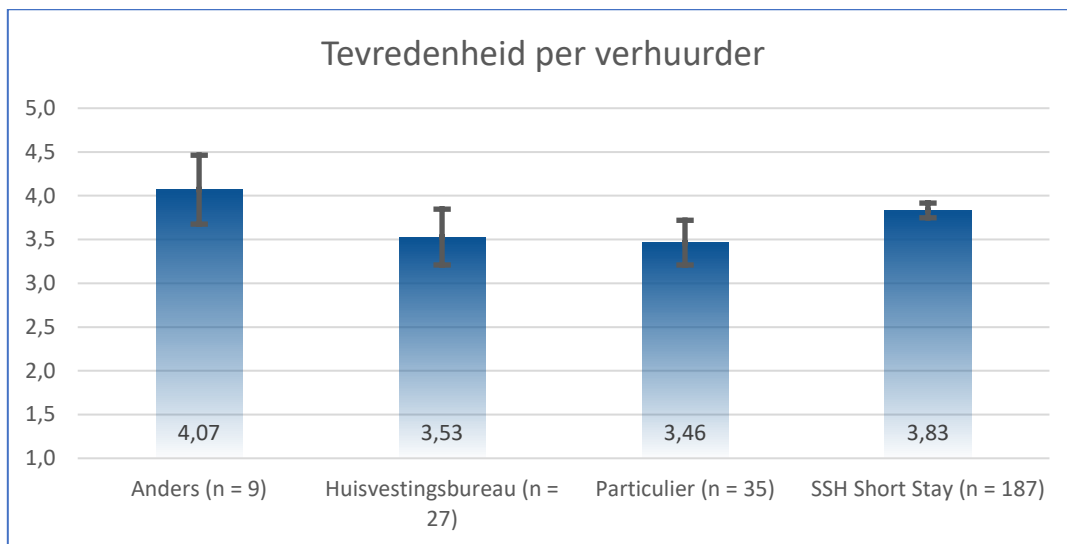
In de enquête zijn acht items opgenomen die verschillende de aspecten meten van de tevredenheid van internationale studenten met hun accommodatie. De tevredenheid met betrekking tot de volgende aspecten is gemeten: grootte, prijs, meubilair, internet, onderhoud, afstand tot Utrecht centrum, afstand tot studielocatie en buitengeluid. Antwoorden variëren van “zeer ontevreden” (1) tot en met “zeer tevreden” (5). Alle acht de items zijn samengevoegd tot één schaal met het label ‘tevredenheid’. De interne consistentie van de schaal is goed (Chronbach’s alfa = 0,7). De interne consistentie neemt af als één van items uit de schaal zou worden verwijderd.

Indicator	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Observaties
Grootte	4,41	0,85	258
Prijs	3,24	1,18	258
Meubilair	3,69	1,11	258
Internet	4,01	1,08	258
Onderhoud	3,40	1,18	258
Afstand tot centrum Utrecht	3,51	1,19	258
Afstand tot studielocatie	4,07	1,18	258
Buitengeluid	3,74	1,25	258
Tevredenheid	3,76	0,64	258

Zoals kan worden afgeleid uit bovenstaande tabel zijn de respondenten gemiddeld het meest tevreden over de grootte van hun accommodatie en het minst tevreden over de prijs. Dit duidt erop dat internationale studenten misschien liever kleiner wonen als dit de betaalbaarheid ten goede komt.

4.1 Tevredenheid per verhuurder

Als een vergelijking wordt gemaakt qua tevredenheid per verhuurder is te zien dat respondenten die 'anders' wonen het meest tevreden zijn. Respondenten die bij SSH Short Stay wonen zijn daarna het meest tevreden. De zwarte balken aan de bovenkant van elke kolom zijn 95% betrouwbaarheidsintervallen. Deze interval geeft de (on)zekerheid weer met betrekking tot de meeting. Een grotere betrouwbaarheidsinterval indiceert dat er minder zekerheid is.

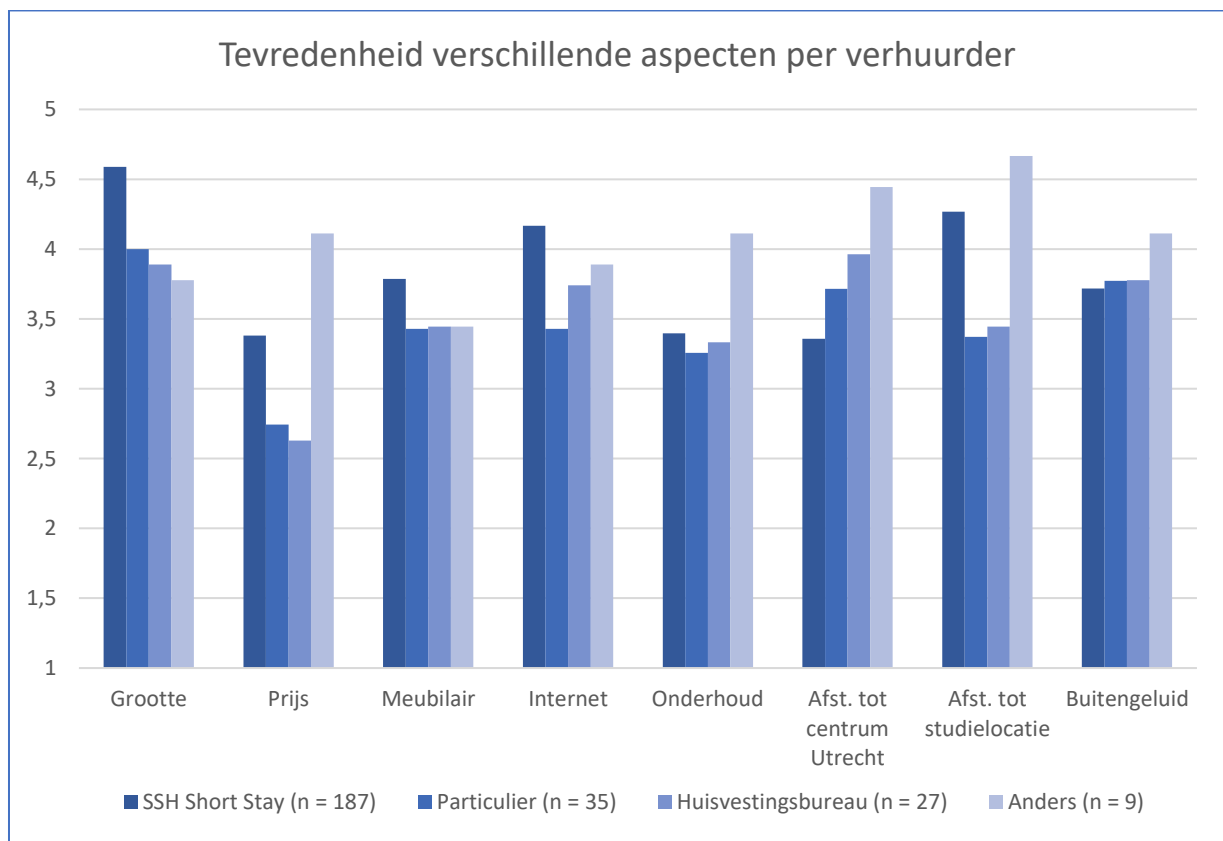
Met een ANOVA-toets kan worden bekeken of de verschillen in tevredenheid bij verschillende verhuurders significant van elkaar verschillen. Deze toets laat zien dat waar een internationale student huurt een significante invloed heeft op de tevredenheid ($F = 5,339$, $df = 257$, $sig. = 0,001$).

Vervolgens is het interessant om te kijken naar de belangrijkste verschillen tussen verhuurders. Hiervoor is Tukey's toets een geschikt instrument. De resultaten laten zien dat de belangrijkste verschillen zich voordoen tussen SSH Short Stay en particuliere verhuurders (gemiddelde verschil = 0,368, standaarddeviatie = 0,116, $sig. = 0,009$), SSH Short Stay en huisvestingsbureaus (gemiddelde verschil = 0,304, standaarddeviatie = 0,130, $sig. = 0,090$) en verhuurders die onder de categorie 'anders' vallen en particuliere verhuurders (gemiddelde verschil = 0,605, standaarddeviatie = 0,235, $sig. = 0,052$).

4.2 Inzoomen op specifieke factor

Als wordt gekeken naar de afzonderlijke aspecten dan valt een aantal zaken op. De verschillen in tevredenheid met betrekking tot grootte en prijs zijn behoorlijk. Huurders van SSH Short Stay zijn net iets meer dan een half punt tevredener over de grootte van hun accommodatie dan huurders bij een huisvestingsbureau of een particuliere verhuurder. SSH Short Stay-bewoners zijn 0,64 punt tevredener over de prijs van hun accommodatie dan respondenten bij particulier verhuurders. SSH Short Stay-bewoners zijn maar liefst driekwart punt tevredener over de prijs van hun accommodatie dan respondenten die huren bij een huisvestingsbureau. Op een schaal gemeten van 1 tot 5 zijn zulke verschillen aanzienlijk.

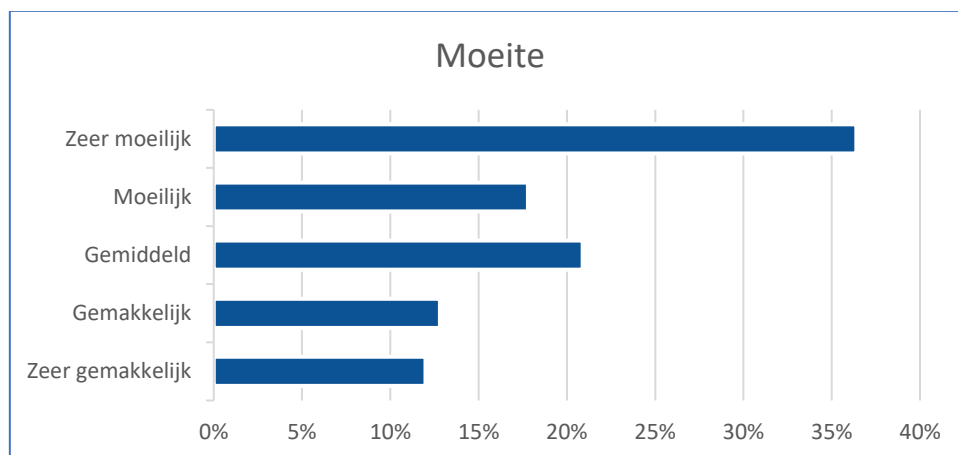
Verder valt op dat SSH Short Stay goed scoort op afstand tot de studielocatie, terwijl particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus wat beter scoren wat betreft de afstand tot het centrum van Utrecht. Ook het internet wordt bij SSH Short Stay beter beoordeeld dan bij particuliere verhuurders (0,74 punt verschil) en huisvestingsbureaus (0,43 punt verschil). De andere aspecten worden min of meer even goed beoordeeld door respondenten die huren bij SSH Short Stay, een huisvestingsbureau of een particuliere verhuurder. Alleen respondenten die 'anders' huren, lijken substantieel tevredener op een aantal andere aspecten.

Het beeld dat naar voren komt is dat internationale studenten die huren bij particuliere verhuurders of huisvestingsbureaus vinden dat ze een te hoge prijs betalen voor het beperkte aantal vierkante meters. Daarnaast is het niet zo dat dergelijke verhuurders extra's aanbieden voor internationale studenten die niet beschikbaar zijn bij SSH Short Stay. Althans, huurders van particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus zijn niet tevredener over de aspecten waar luxe mogelijk is (meubilair, internet en onderhoud) dan huurders bij SSH Short Stay. Het lijkt er dus op dat particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus *geen* specifieke groep internationale studenten bedienen die SSH Short Stay niet zou kunnen bedienen. De resultaten indiceren dat deze verhuurders inspelen op het schaarse aanbod van accommodaties voor internationale studenten om zo de prijzen op te drijven. Het is daarom twijfelachtig of het wenselijk is om een oplossing voor de huisvestingsproblemen onder internationale studenten te zoeken bij particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus.

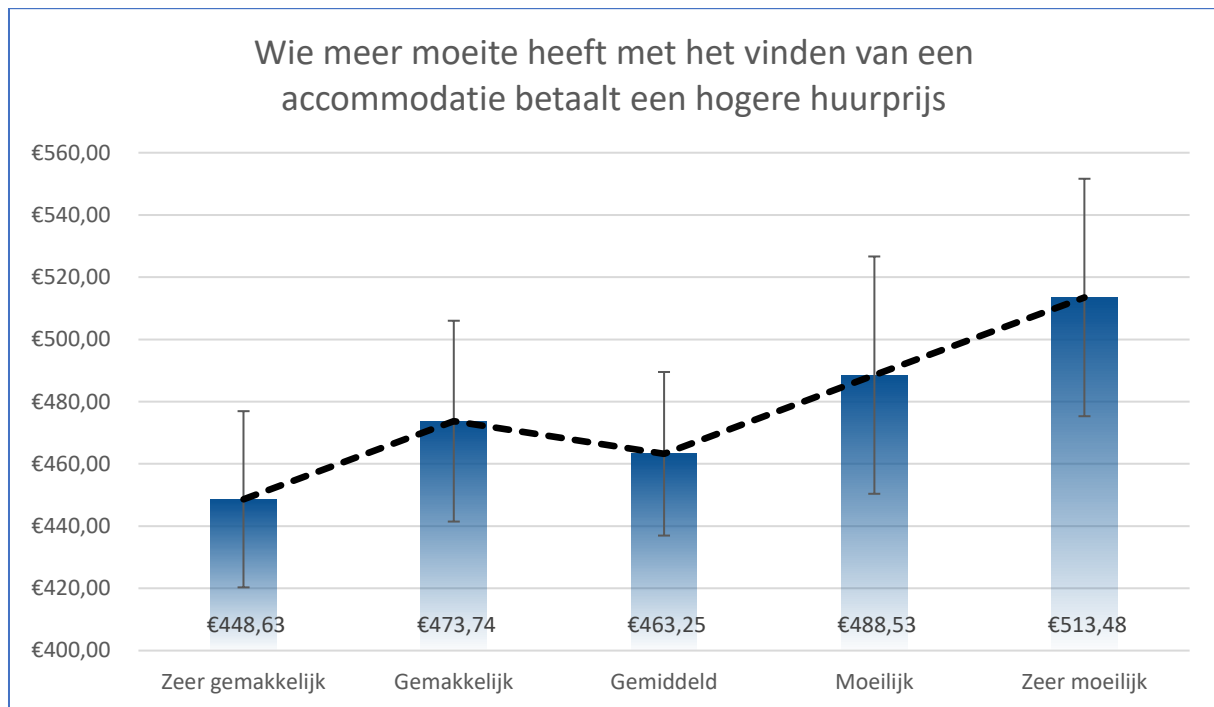
4.3 Moeite met vinden accommodatie en huurprijs

De respondenten is ook gevraagd hoe ze hun zoektocht naar een accommodatie in Utrecht hebben ervaren. De antwoorden variëren van “heel gemakkelijk” (1) tot “heel moeilijk” (5). In totaal vulden 258 respondenten deze vraag in. Hieronder is te zien dat meer dan één derde hiervan het zeer moeilijk vond om een accommodatie te vinden in Utrecht. Op een schaal van 1 tot 5, waarden de respondenten de moeilijkheid om een accommodatie te vinden in Utrecht gemiddeld als 3,539 (dit was gemiddeld 3,795 in 2018).

Als deze gegevens worden afgezet tegenover de huurprijs die men betaalt dan valt een duidelijk patroon op; wie meer moeite heeft met het vinden van een accommodatie betaalt een hogere huurprijs. Het verschil tussen de respondenten die de zoektocht als zeer gemakkelijk en de respondenten die de zoektocht als zeer moeilijk hebben ervaren is €64,85. Wel moet opgemerkt

worden dat de betrouwbaarheidsintervallen redelijk groot zijn. Ondanks dat de trend duidelijk is moeten deze resultaten voorzichtig geïnterpreteerd worden.

De trendlijn laat een duidelijke, opgaande trend zien naarmate de respondenten de zoektocht als moeilijker ervaren. Hieruit kan worden opgemaakt dat respondenten die niet snel een accommodatie weten te bemachtigen zijn aangewezen duurdere accommodaties. Dit patroon is verontrustend aangezien het aantal gereserveerde accommodaties voor internationale studenten beperkt is en internationale studenten niet kunnen wachten tot op een betere optie beschikbaar komt. Immers, ze moeten bij aanvang van het studieprogramma een accommodatie hebben gevonden en kunnen niet even thuis blijven wonen zoals veel Nederlandse studenten. Het beeld dat naar voren komt is dat de keuze voor een duurdere accommodatie deels voortkomt uit de krapte op de woningmarkt voor internationale studenten.

Eenzelfde beeld komt naar voren uit de kwalitatieve data. Zo klaagt een respondent die het “zeer moeilijk” vond om een accommodatie te vinden en meer dan vier weken zocht dat “de huurprijzen super hoog zijn.” Uiteindelijk heeft deze respondent een accommodatie weten te bedachten bij een particuliere verhuurder via Kamernet. Dit verhaal staat in schril contrast tot respondenten die een gereserveerde accommodatie wisten te bemachtigen. Een respondent die een accommodatie bij SSH Short Stay huurt zegt: “Ik kende de beschikbaarheidsperiode [voor gereserveerde accommodaties] dus ik kon mijn kamer snel boeken.” Er zit dus een aannemelijk verschil tussen de ervaringen van goed

geïnformeerd respondenten die weten wanneer en hoe ze een gereserveerde kamer moeten boeken en de respondenten die dat niet weten of respondenten die niet in aanmerking komen voor een gereserveerde accommodatie. Een andere respondent bevestigt dit onderscheid. Deze respondent zegt: “[M]ijn ervaring met SSH Short Stay is goed, maar de algemene huisvestingssituatie hier is absoluut schrijnend. Momenteel probeer ik een plek te vinden voor mijn tweede jaar en het is een worsteling, extreem competitief.” Aangezien het aanbod van redelijk betaalbare en geschikte accommodaties zo beperkt is, is het vooral een kwestie van geluk en overleven. “Ik had heel veel geluk. [Ik] was vrienden geworden met iemand [en] die kende iemand die naar huis ging in de zomer, maar als die optie zich niet had voorgedaan [dan] weet ik niet wat ik zou hebben gedaan.”

5. Verhuurders, huurprijs en woonwensen

Hebben de respondenten die bij een particulier of huisvestingsbureau huren een gegronde reden om ontevreden te zijn over de prijs en het oppervlak van hun accommodatie? In de tabel hieronder wordt de huurprijs, het oppervlak en de huurprijs per vierkante meter weergegeven. Het is duidelijk te zien dat huisvestingsbureaus en particuliere verhuurders meer huur vragen dan SSH Short Stay. Huurders bij huisvestingsbureaus zijn €139,34 per maand duurder uit dan SSH Short Stay-bewoners. Het verschil tussen particuliere verhuurders en SSH Short Stay is minder groot, maar nog steeds €82,28 per maand.

Bovendien zijn de accommodaties nauwelijks groter zijn. Hierdoor ligt de huurprijs per vierkante meter flink hoger bij huisvestingsbureaus (+38,35% t.o.v. SSH Short Stay) en particuliere verhuurders (+24,46% t.o.v. SSH Short Stay).

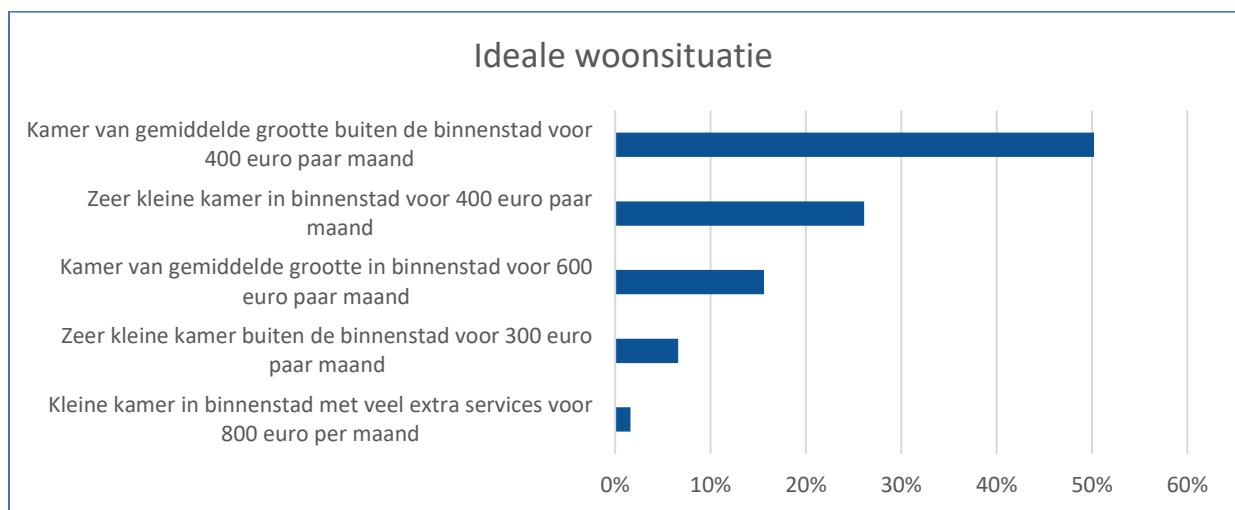
	Huurprijs	N	Oppervlak	N	Huurprijs per m ²	N
SSH Short Stay	463,97	187	19,43	177	25,92	177
Huisvestingsbureau	603,31	27	20,19	27	35,68	27
Particulier	546,26	35	20,43	34	32,26	34
Anders	347,33	9	11,56	9	38,03	9
Totaal	485,64	258	19,36	247	28,30	247

Noot: Huurprijs is per maand in euro. Oppervlak in vierkant meter.

Ook interessant is dat de groep die ‘anders’ huurt een stuk kleiner woont maar daardoor ook veel minder voor betaalt. Deze groep bestaat onder andere uit respondenten die een reguliere accommodatie bij SSH huren. Ondanks dat deze groep te klein is om harde conclusies uit te trekken, is

het een interessant gegeven dat de groep die 'anders' woont het meest tevreden is over hun accommodatie.

De analyse van de vraag "In een ideale situatie, welke kamer zou je kiezen?" laat zien dat internationale studenten graag betaalbaar willen wonen en minder geven om luxe of een grote accommodatie. De respondenten konden kiezen uit vijf opties zoals te zien in de tabel hieronder. Net als in 2018 en 2017 kiest het minst aantal respondenten voor een dure kamer in de binnenstad met veel luxe. Slecht vier respondenten geven aan een dure, luxe kamer in de binnenstad te willen.

Er is geen statistisch verband tussen waar iemand huurt en diens ideale woonsituatie ($\chi^2 = 15,713$ df = 12, p. = 0,204).³ Dit resultaat kan worden geïnterpreteerd als een signaal dat de keuze voor een bepaalde verhuurder *niet* voortkomt uit individuele (woon)wensen. Als dit *wel* het geval zou zijn, zouden internationale studenten met een luxere kamer als woonwens bij particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus zijn gaan huren terwijl internationale studenten die vooral betaalbaar willen wonen bij SSH Short Stay terecht zouden zijn gekomen. Immers, particuliere aanbieders en huisvestingsbureaus hebben in principe meer mogelijkheden om op de individuele woonbehoeftes van internationale studenten in te spelen dan SSH Short Stay. Aangezien er geen statisch verband is tussen de verhuurder en de ideale woonsituatie, kan worden gesteld dat een dergelijke 'zelfselectie' niet heeft plaatsgevonden. Zie de bijlage voor de volledige kruistabel.

³ De kruistabel met de variabelen "Verhuurder" en "Ideale situatie" heeft 20 (4 × 5) cellen. De verwachte waarde ligt in 11 cellen (55%) beneden de vereiste grens van 5. Om de robuustheid van dit resultaat te testen is ook een Chi-kwadraattoets uitgevoerd waarbij drie categorieën (twee bij "Ideale situatie" en één bij "Verhuurder") met veel lage verwachte waarden zijn weggelaten. De uitkomst daarvan is vergelijkbaar ($\chi^2 = 7,133$, df = 4, p. = 0,129).

Verder valt op dat meer dan driekwart van de respondenten een kamer met een huurprijs van rond de 400 euro per maand wenst. Daarvan wilt ongeveer twee derde een kamer van gemiddelde grootte buiten de binnenstad en één derde liever een kleine kamer in de binnenstad. Wederom blijkt uit de Monitor Internationale Studentenhuisvesting Utrecht dat er onder internationale studenten geen behoefte is aan dure huisvesting met veel extra's. Het voornemen om dergelijke huisvesting in het centrum in Utrecht aan te bieden lijkt om deze reden een onzalig plan (Hoekstra, 19 april 2019). Uit de analyse van resultaten kan worden afgeleid dat dergelijke accommodaties voornamelijk gebruikt worden door internationale studenten die veel moeite hebben om een accommodatie te vinden. Zij zullen niet kiezen voor dure, luxe huisvesting omdat het past bij hun individuele, specifieke woonbehoeften, maar juist door het gebrek aan redelijke alternatieven.

De mismatch tussen de woonwensen van internationale studenten en het aanbod blijkt ook uit geschreven reacties van respondenten. Het feit dat internationale studenten tevreden moeten zijn met wat er toevallig beschikbaar is, leidt tot een situatie waarin ze onprettig wonen of vaak moeten verhuizen. Zeker studenten die geen gebruik willen of kunnen maken van gereserveerd aanbod beklagen zich over het misbruik dat wordt gemaakt van de "absoluut schrijnende" woningmarkt in Utrecht voor internationale studenten. Een respondent die huurt van een particulier stelt bijvoorbeeld dat particuliere verhuurders "gewoon geld willen verdienen en [huisvesting met] verschrikkelijke leefomstandigheden aanbieden tegen een verhoogde prijs want er zijn geen SSH-kamers beschikbaar voor internationale studenten tenzij ze twee jaar wachttijd hebben!" Ook respondenten die bij SSH Short Stay huren, zijn niet per se tevreden. Zo vindt een respondent SSH een "verschrikkelijk bedrijf". Deze respondent legt ook de link met de beperkte keuzevrijheid voor internationale studenten: "Ik denk dat de enige reden waarom SSH Short Stay nog steeds goede zaken doet, is omdat de woningmarkt [in Utrecht] zo gunstig voor hen is." Hieruit blijkt dat SSH Short Stay dus niet per definitie altijd het gewenste alternatief biedt voor aanbieders met een winstoogmerk, ondanks dat SSH Short Stay over het algemeen beter wordt beoordeeld. Zoals ook blijkt uit de kwantitatieve gegevens, laten de kwalitatieve gegevens zien dat bij SSH Short Stay de kritiek minder is gericht op de prijs-kwaliteitverhouding (zie voor die kritiek ISHA, 2018).

Een andere respondent zegt over zijn of haar ervaring met huisvesting in Utrecht: "Dit was het derde huis waarin ik leefde door korte huurcontracten die ik niet kan veranderen." Ook de respondenten die zelf prettig wonen geven aan dat ze zich erg bewust zijn van het feit dat ze veel geluk hebben gehad. Eén respondent geeft ook meteen een oplossing mee aan instellingsbestuurders die jaarlijks zoveel

internationale studenten toelaten. Deze respondent zegt: “Ik ben heel gelukkig met mijn kamer en dat is omdat de standaard in Utrecht erg laag is. Jullie moeten de situatie verbeteren of minder studenten aannemen.”

6. Conclusie

Zoals elk jaar publiceert ISHA de Monitor Internationale Studentenhuisvesting. In het academische jaar 2018-2019 is de enquête door 62 respondenten ingevuld die huren van een particuliere verhuurder of huisvestingsbureau. Dit is een toename ten opzichte van voorgaande jaren en hierdoor is het voor het eerst mogelijk om een goede vergelijking te maken tussen deze verhuurders en SSH Short Stay.

Dit rapport heeft twee belangrijke conclusies. De eerste conclusie is dat SSH Short Stay-bewoners gemiddeld tevredener zijn over hun accommodatie dan internationale studenten die huren bij een verhuurder met winstogmerk (particuliere verhuurders en huisvestingsbureaus). Verhuurders met een winstogmerk zijn duurder dan SSH Short Stay waardoor zij slechter worden beoordeeld op de indicator ‘prijs’. De lage tevredenheid ten aanzien van de prijs wordt niet gecompenseerd door een hogere tevredenheid over aspecten waar luxe mogelijk is zoals meubilair, internet en onderhoud. Enerzijds is het mogelijk dat deze bevinding te verklaren is doordat verhuurders met een winstogmerk misschien hun accommodaties niet beter onderhouden, geen beter meubilair inkopen en geen sneller internet aanbieden. Anderzijds kan de bevinding mogelijk verklaard worden doordat dergelijke aspecten niet relevant zijn voor de tevredenheid van internationale studenten met betrekking tot hun huisvesting. Immers, een overwegende meerderheid (75%) geeft aan bescheiden te willen wonen als daardoor een beperkte huurprijs (400 euro per maand) wordt gevraagd.

De tweede conclusie is dat internationale studenten nog steeds grootte moeite ervaren om een geschikte accommodatie te vinden en dat zij als gevolg hiervan min of meer gedwongen worden om huisvesting van lage kwaliteit te accepteren tegen slechte voorwaarden en/of een hoge huurprijs. In tegenstelling tot de verdeling in de steekproef van dit onderzoek, wonen internationale studenten vaker particulier of bij een huisvestingsbureau dan bij SSH Short Stay.⁴ Plannen voor luxe huisvesting gericht op internationale studenten, zoals van het omstreden The Student Hotel dat kamers tot wel 1000 euro aanbiedt, lijkt eerder de kwaal dan het medicijn. Het is niet zo dat internationale studenten voor dure (mogelijk luxe) huisvesting kiezen omdat ze dat zelf willen, maar omdat het gebrek aan geschikte alternatieven hen hiertoe dwingt.

⁴ In het collegejaar 2018-2019 reserveerde de Universiteit Utrecht (UU) 790 accommodaties, terwijl de UU 2400 *nieuwe* internationale studenten verwachtte (Bergfeld en Bronkhorst, 2018).

Utrechtse onderwijsinstellingen trekken steeds meer internationale studenten. Hiermee wordt de huisvesting van internationale studenten ook steeds belangrijker. Goede huisvesting is essentieel voor een prettige studietijd en een productieve leeromgeving. Het huisvestingsprobleem van internationale studenten is echter *geen* individueel probleem, maar een probleem van de onderwijsinstellingen, aanbieders van huisvesting voor internationale studenten, de gemeente Utrecht en omliggende gemeentes. Zoals terecht wordt opgemerkt door een respondent zijn onderwijsinstellingen verantwoordelijk voor de instroom van internationale studenten. Zij dienen samen met de gemeente Utrecht, omliggende gemeentes en aanbieders van huisvesting voor internationale studenten snel tot een betere aanpak te komen om zodoende uitbuiting van internationale studenten tegen te gaan. Alleen door een gezamenlijke aanpak kan worden voorkomen dat internationale studenten teleurgesteld Utrecht verlaten door de onprettige leefomstandigheden en dat alleen nog rijke internationale studenten zich een kwalitatieve accommodatie in Utrecht kunnen veroorloven. Het voornemen om snel nieuwe huisvesting te realiseren voor internationale studenten (Knobel, 2019) is in ieder geval hoopvol voor de lange termijn.

7. Referenties

Bergfeld, R., & Bronkhorst, X. (5 september 2018). Piekdrukke op Utrechtse kamermarkt voor internationals. *DUB*. Geraadpleegd via <https://www.dub.uu.nl> op 26 augustus 2019

Knobel, G. (13 augustus 2019). Nieuwe studentenflat in De Uithof moet huisvestingsprobleem internationals verlichten. *DUB*. Geraadpleegd via <https://www.dub.uu.nl> op 25 augustus 2019

Hoekstra, D. (30 april 2019). Omstreden The Student Hotel zet zinnen op Jaarbeurspleingebouw. *AD Utrecht*. Geraadpleegd via <https://www.ad.nl/utrecht> op 15 augustus 2019.

ISHA (2018). *Monitor Internationale Studentenhuisvesting Utrecht 2018*. Geraadpleegd via <http://www.ishau.nl> op 25 augustus 2019

8. Bijlage

Ideale woonsituatie x Verhuurder		Anders	Huisvestingsbureau	Particulier	SSH Short Stay	N
Kamer van gemiddelde grootte buiten de binnenstad voor 400 euro per maand	Geobserveerd	4	14	19	92	129
	Verwacht	4.5	13.6	17.1	93.9	

Kamer van gemiddelde grootte in binnenstad voor 600 euro per maand	Geobserveerd	0	6	10	24	40
	Verwacht	1.4	4.2	5.3	29.1	
Kleine kamer met veel extra services voor 800 euro per maand	Geobserveerd	0	0	0	4	4
	Verwacht	0.1	0.4	0.5	2.9	
Zeer kleine kamer buiten de binnenstad voor 300 euro per maand	Geobserveerd	1	1	0	15	17
	Verwacht	0.6	1.8	2.2	12.4	
Zeer kleine kamer in binnenstad voor 400 euro per maand	Geobserveerd	4	6	5	52	67
	Verwacht	2.3	7	8.9	48.8	
	N	9	27	34	187	257

De kruistabel laat de geobserveerde en verwachte waarde zien. De verwachte waardes zijn gebaseerd op de verdeling in de hele dataset en dan teruggerekend naar proportie van een bepaalde categorie. Bijvoorbeeld, 129 van de 257 respondenten (50,2%) koos voor “Kamer van gemiddelde grootte buiten de binnenstad voor 400 euro per maand” als ideale woonsituatie en er zijn 9 respondenten die “anders” wonen. Dit betekent dat de verwachte waarde $9 \times 0,51 = 4,5$ is voor die combinatie. Als een cel lichtblauw is, betekent dat dat de verwachte waarde *hoger* ligt dan de geobserveerde waarde. Een lichtgrijze cellen betekent dat de verwachte waarde *lager* ligt dan de geobserveerde waarde.